

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. aprill 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0099(COD)

8042/22
ADD 5

ENV 335
CLIMA 159
CODEC 469

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	6. aprill 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2022) 97 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse fluoritud kasvuhoonegaase ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 517/2014

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2022) 97 final.

Lisatud: SWD(2022) 97 final

EUROOPA
KOMISJON

Strasbourg, 5.4.2022
SWD(2022) 97 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

[...]

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus,
milles käsitletakse fluoritud kasvuhoonegaase ning millega muudetakse
direktiivi (EL) 2019/1937 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 517/2014

{COM(2022) 150 final} - {SEC(2022) 156 final} - {SWD(2022) 95 final} -
{SWD(2022) 96 final}

Fluoritud kasvuhoonegaaside (F-gaasid) heide põhjustab **kliima soojenemist**. Sellise heite vältimisega saame oluliselt kaasa aidata **Euroopa rohelises kokkuleppes** kindlaks määratud **ELi kliimaeesmärkide** saavutamisele ning täita oma kohustusi, mis tulenevad **Pariisi kliimakokkuleppes** ja **osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokollist**, millega reguleeritakse F-gaase. F-gaasidega seotud kulutõhusad meetmed ELi tasandil toetavad liikmesriike jõupingutuste jagamise määrase kohase kasvuhoonegaaside riikliku eesmärgi saavutamisel.

Määrus (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta on ELi peamine vahend, mis aitab vältida F-gaaside heidet ja järgida Montreali protokoll. **F-gaasid on inimese loodud kemikaalid**, mida kasutatakse mitmesugustel eesmärkidel, näiteks külmaainena jahutus- ja kliimaseadmetes, sealhulgas soojuspumpades, keemiatööstuses, propellandina astmainhalaatorites või isolatsioonmaterjalina elektrilistes ülekandeseadmetes ja ehitusvahtudes. Heide tekib siis, kui gaase toodetakse, kui neid kasutatakse toodetes või seadmetes või kui need tooted kõrvaldatakse.

Hindamise käigus leiti, et F-gaaside määrus vähendab heidet märkimisväärselt ja toimib suhteliselt hästi. Määrus **peaks siiski olema ambitsioonikam, võttes arvesse ELi nõudlikumaks muudetud 2030. aasta kliimaeesmärki ja eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus**. Lisaks ei ole praeguste eeskirjade juures **pikemas perspektiivis võimalik tagada Montreali protokoll järgimist**. Esineb ka mõningaid **rakendamisprobleeme**, sealhulgas tuleb peatada ebaseaduslik tegevus, ning mõningaid **lünki ja ebatõhusust järelevalves**. Läbivaatamine annab ka võimaluse suurendada määrase **selgust ja sidusust** teiste poliitikavaldkondadega.

Komisjon teeb ettepaneku määrus selle mõjuhinnangu alusel läbi vaadata. Välja on töötatud **kolm poliitikavarianti**, mis aitavad erineval määral lahendada tuvastatud probleeme. **Variant 1** seisneb meetmetes, millega tagatakse **Montreali protokoll järgimine, püütakse ära hoida täiendavat heidet ja teha täiustusi**, mis nõuavad **üsna väikesi kulusid ja jõupingutusi**. **Variant 2** sisaldab lisaks meetmeid, mis vähendavad heidet veelgi enam ja tagavad ulatuslikuma seire ja kontrolli, millega **kaasnevad mõõdukad kulud**. **Variant 3** hõlmab kõiki meetmeid, mida peetakse kasulikuks ja tehniliselt teostatavaks, sealhulgas meetmeid, mis võivad eeldada **suuri kulusid või jõupingutusi**.

Eelistatud meetmete kombinatsioon on variant 2. Esimene variant tundub praeguses poliitilises kontekstis ebapiisav, kuna see võimaldab 2050. aastaks vähendada heidet ainult lähtetasemeni, ehkki sellega kaotataks kvantitatiivselt oluline kvoodisüsteemi erand, ning kolmas variant tundub sellest tuleneva kasuga võrreldes liiga kulukas, st see põhjustaks väga suurt koormust üksikutele allsektoritele, ehkki heite vähenemise maht ei oleks oluliselt suurem kui variandi 2 puhul.

Võrreldes praeguse seisuga **piirab variant 2 suuremas mahu** igal aastal kuni 2050. aastani fluorosüsivesinike turule laskmiseks **ette nähtud kvoodimahtu** ning ELi tootjad ja importijad peavad hakkama **oma kvoodiõiguste eest maksma**. Mitut liiki uute seadmete suhtes (nt kliimaseadmed ja jaotusseadmed) hakatakse kohaldama **F-gaaside keelustamist** ning heite **vältimise meetmeid laiendatakse**. Variant 2 **võimaldab viia**

määruse vastavusse Montreali protokolliga, kõrvaldades mõned erandid, kehtestades eraldi fluorosüivesinike (HFCde) järkjärgulise vähendamise ja lõpetades alates 2028. aastast kauplemise kolmandate riikidega. Lisaks kehtestatakse erinõuded tolliprotseduuridele ja ettevõtjatele, et vältida ebaseaduslikku tegevust, ning seadmeid hooldavaid töötajaid koolitatakse laiemalt alternatiivsete tehnoloogiate alal. Lisaks muutub järelevalve ja äriühingute aruandlus nii terviklikumaks kui ka eesmärgipärasemaks.

Variandiga 2 vähendatakse heidet 2030. aastaks 40 miljoni CO₂ ekvivalenttonni võrra ja 2050. aastaks 310 miljoni CO₂ ekvivalenttonni võrra lisaks kehtiva määрусega saavutatavale kogusele (st heide väheneks vastavalt 430 ja 1 990 miljoni CO₂ ekvivalenttonni võrra). Ehkki mõne seadmekasutaja jaoks tõuseb rangemate kvoodipiirangute tõttu fluorosüivesinike hind, aitab variant 2 üldiselt pikas perspektiivis seadmekasutajate kulusid tänu energiasäästule kokku hoida. Tööstuse, liikmesriikide ja komisjoni halduskulud suurenevad mõõdukalt, eelkõige meetmete puhul, millega tagatakse kooskõla rahvusvaheliste eeskirjadega ja tõhusam kontroll.

Vastuseks hiljutistest geopoliitilistest sündmustest tingitud maagaasikriisile on komisjon teinud ettepaneku edendada soojuspumpade kasutuselevõttu. Kuigi on oluline suurendada nii soojuspumpade energiatõhusust kui ka piirata nendest tulenevat otsest F-gaaside heidet, loob variandi 2 kvoodisüsteem suuremaks kasvuks piisavaid võimalusi, isegi kui üleminek väikestelt soojuspumpadelt kliimasõbralikele alternatiividele oleks veidi aeglasem.

Seega tundub järkjärguline vähendamine olevat kooskõlas taastuenergia eesmärkidega, isegi kui võtta arvesse oluliselt suuremat soojuspumpade kasutamise kasvu praeguse maagaasienergia kriisi tõttu ning sellest tulenevalt veidi aeglasemat üleminekut väikestelt soojuspumpadelt kliimasõbralikele alternatiividele.

Sidusrühmadega konsulteeriti ulatuslikult. Nad nõustuvad, et määrus tuleb nüüd läbi vaadata ja et läbivaatamine peaks lähtuma olemasolevatest meetmetest. Tööstus, liikmesriigid ja valitsusvälised organisatsioonid üldiselt toetavad meetmeid, mis aitavad lahendada rakendamisprobleeme ja tagada Montreali protokoll järgimise. Seoses fluorosüivesinike (HFCde) järkjärgulise vähendamise ja keeldude kehtestamise ambitsioonikusega, eelkõige seoses F-gaaside kasutamisega soojuspumpades, leiavad mõned tööstuse sidusrühmad, et praegune määrus on piisavalt ambitsioonikas, samas kui innovaatilised ettevõtjad ja kliimasõbralike tehnoloogiate tootjad nõuavad tugevamaid poliitilisi ajendeid oma lahenduste turustamiseks. Seda toetavad ka valitsusvälised organisatsioonid ja paljud pädevad asutused. See kajastub kolmes analüüsitud variandis.